

ŠTĚKSON

HVĚZDIČKY MĚLY POTLACH...

CI PAJS

II. ROČNÍK 5/2017

ČESKOSLOVENSKÝ POTLACH

POZVÁNKA

24 ČESKOSLOVENSKÝ POTLACH

24 setkání českých a slovenských kamarádů trempů z celého světa. Toto setkání se bude konat- Rožďalovice, Viničná Lhota, okres Nymburk, Česká republika 25.-27.8.2017 přijíždět na místo akce můžete už od pondělí 21. 8. 2017. Pořadatel je trempská osada -Samotář – Sheriff Sáša Prokeš Samotář a další spojené osady a jednotlivci.

Web je přístupný na adrese www.ceskoslovenskypotlach.cz nebo na www.cspotlach.cz

Program: sobota 26.8. Dopoledne dětské soutěže. Celodenní přehlídka kapel i jednotlivců z kterých někteří postoupí do večerního programu. Odpoledne soutěže pro dospělé. Vyhlášení soutěží hned po soutěžích.

Vaše sponzorské dary na adresu Jednatel: Alexandr Prokeš-Podlužany 10, 289 34 Rožďalovice. tel: 602447578 a finanční příspěvky můžete posílat na účet:

Era bank: 273904144/0300

ČESKOSLOVENSKÝ POTLACH
ROŽĎALOVICE
Alexandr Prokeš
Podlužany 10, 289 34 Rožďalovice
Mob.: 602 447 578

POVĚSTI AMERIKY Ladislav Lahoda

XI. STÍN NAD AMERIKOU - ZÁVĚR SERIÁLU

Motor malého letadla jednotvárně hučel. Nebe bylo modré a bez mráčku. Pilot se sluchátky na uších se spokojeně usmíval. Hluboko pod letadlem ubíhala klikatá stuha Berounky. Nad Dolní Třebání nabral pilot výšku a před nosem letadla se objevily střechy Karlštejna. Pilot ho viděl už mnohokrát, ale zvláštní krása sluncem zalitého hradu ho znovu uchvátila. Mírně ubral plyn a začal okolo hradu kroužit. Náhle padl jeho pohled na palivoměr. Ručička se chvěla těsně před červeným polem u nuly. Ještě jednou se podíval na hrad a rozmrzele srovnal stroj do přímého letu na sever. K Bubovickému letišti zbývalo ještě pár kilometrů.

Ve smaragdové zeleni lesů zářily pod letounem bílé skály hlubokých lomů. Přesto se pilot nemohl zbavit divného pocitu. Slunce pánilo, ale nad Amerikou jakoby ležel stín. Nikde nezahlédl ani človíčka. Poslední dobou se povídaly podivné věci. Na Ameriku už nechtěl nikdo jezdit. Mnoho záhad a tragédií se tu už odehrálo. Lomy pomalu mizely ze zorného pole a vpředu se objevila přistávající dráha. Když pilot vystupoval z letadla, divný pocit zmizel a po nějakém stínu nebylo ani památky. Lomy nebyly tak liduprázdné, jak se pilotovi zdálo. Pořád se ještě našli takoví, kteří si z Hageny (jak se tajemnému přízraku říkalo) nic nedělali i takoví, kteří měli sice jisté obavy, ale byli přesvědčeni, že právě jim se nic nestane. Toho dne se jich tu sešlo dost.

Tři trempové prokopávali zával ve štole na Sovím ráji, další právě zvyšovali kamennou zídku v Pustém lomu a jiní, kteří tu byli poprvé, prolézali štoly v okolí Malé Ameriky. Ze stometrové skalní stěny na Mexiku se po lanech spouštěli dva jeskyňáři se znakem přeškrtnutého S na rukávech a ani nevěděli o dalších třech z CMA, kteří mapovali štoly

nedaleko odtud, na Velké Americe. A pak tu byl ještě někdo, ale ten tu byl vlastně doma. Vyhříval se na sluníčku na dně malého lomu. Sem nikdo nikdy nechodil. Zamračeně si prohlížel své špinavé a okousané nehty a znechuceně upíjel z lahve rum. Doba se změnila, nikdo se nechce nechat okrást jen tak. Pomalu není co žrát a ještě ke všemu se začínaj spouštět i do nepřístupnějších štol. Takhle to nebude dlouho trvat a najdou i jeho chajdu. Ale ani ve snu ho nenapadlo, že by mohl odtud odejít. Nevěděl, kam by šel. Neuměl už žít mezi lidmi.

Naposledy si loknul z flašky a odhodil ji daleko od sebe. Pak vstal, na rameno si hodil svůj oblíbený pytel a potácivým krokem zamířil k polozřícenému vchodu do štoly. Sotva nadechl do plic chladný vzduch podzemí, trochu pookřál. V duchu už viděl láhev rumu, kterou měl schovanou ve staré bedně za postelí. Byla sice poslední, ale zato plná.

Trochu zrychlil svůj typický krok. Jednou rukou ohmatával strop a druhou rukou skalní stěnu. Znal tu snad každý kámen, každý kus dřeva. Štola se začala prudce svažovat dolů. Věděl, že nalevo jsou poházeny velké balvany, a proto prošel napravo, kde měla být štola čistá. Proto byl mírně překvapen, kdy v černočerné tmě o něco zakopl. Ztratil rovnováhu a přepadl dopředu. Nedopadl však na zem, ale na nějakou dřevěnou závoru, která tu dříve nebyla. Ta pod jeho vahou povolila, takže se zřítíl přímo po hlavě z prudkého svahu. Po několika kotrmelcích se o něco praštil do hlavy, uviděl záblesk a ztratil vědomí.

Probudila ho příšerná zima. Podle všeho ležel v nějaké hluboké louži odporně studené vody. V úplné tmě mu chvílku trvalo, než si vzpomněl, kde je. Posadil se a hmatal okolo sebe. Voda byla všude. Zalovil v kapse a vyndal baterku. Bledý kruh světla ho na chvílku oslnil. Světlo klouzalo po skalních stěnách a odráželo se od vodní hladiny v mnoha paprscích. Seděl na začátku zatopené štoly, pod prudkým svahem, ze kterého se zřítíl. Přemohl tupou bolest v hlavě a postavil se. Vzápětí s bolestným zaúpěním klesl zpět. V pravé noze to příšerně zabořelo. Posvítíl si na ni a zbledl.

Noha trčela dopředu, zkroucená v nepřírozeném úhlu. To je konec, uvědomil si. Se zlomenou nohou se tu nedá žít. Dovlekl se na zabahněný břeh. Bylo mu zima a také noha bolela čím dál tím víc. Měl jen jedinou šanci. Vylézt vodní štolou ven, na Velkou Ameriku, tam se trochu usušit na slunci a zkusit s tou nohou něco udělat. Opatrně se vztyčil a zkusil udělat krok. Bolestí mu vyskočil na čele pot. Na zraněnou nohu se postavit nemohl. Naštěstí si všiml kusu rezavé kolejnice u stěny štoly. Jako berle byla dlouhá a těžká, ale lepší něco nežli nic. Baterku si dal do zubů a svíraje berli oběma rukama, opatrně vykročil mlčící štolou. Vody pomalu přibývalo. Před ním krásně čistá se v jeho stopách kalila zvířeným bahnem. Po dlouhé době doklopýtal na křížovátku a opřel se o stěnu, aby si odpočinul. Zima byla stále větší. Doleva vedla chodba na Velkou a doprava na Mexiko. Už chtěl vyrazit na další cestu, když se zleva ozvali šplouchavé kroky a ozvěnou zkreslené hlasy několika lidí. Cesta na Velkou byla odříznuta. Pevně sevřel kolejnici, věděl, že nemůže utéct. Hlasy se blížily. Už rozeznával obrysy postav s reflektory na přilbách, které se brodily štolou a svítily si na strop a stěny. Zase ti parchanti jeskyňáři! Dokonce si sebou táhnou člun, co teď? Sakra.

Jeskyňáři se náhle zastavili a jeden z nich zmizel. A po chvíli další. Co to dělají? Aha! Lezou do malé jeskyňky ve stropě štoly. Tam se určitě chvíli zdrží. To mu dávalo malou naději. Vyrazil směrem na Mexiko, jak jen mu to zlomená noha dovolovala. Pár metrů odtud je ve stropě krasový komín, který ústí do horního patra, nedaleko jeho chajdy. A v komíně by mělo viset staré lano. Ano! Tady je! Zahodil kolejnici a uchopil lano oběma rukama. Začal se vytahovat vzhůru. Ta a tam si mohl pomoci i zdravou nohou. Komín byl strašně vysoký. Svaly se mu napínaly k prasknutí, ztuhlé prsty po laně prokluzovaly. Baterka spadla do vody a zhasla. Nevadí. Teď už ji nebude potřebovat. Byl nahoře! Svalil se na zem u ústí komína a prudce oddychoval. Před očima se míhaly barevné kruhy. Po chvíli zvedl hlavu. Musí jít dál, zima už byla nesnesitelná. Neměl už ale

kolejnici a okolo nebylo nic, o co by se mohl opřít. Lezl tedy po rukou a zraněnou nohu táhl za sebou. Lomcoval s ním zimnice, v ústech měl sucho a víc než dřív měl chuť někoho zabít. Dovlekl se až do své štoly. Rozhrnul závěs z potrané cely a namáhavě se vydrápal na lůžko. Chvějícími se prsty zapálil svíčku. Zašmátral rukou v bedně a vytáhl lahev rumu. Na jeden záťah vypil asi polovinu. Horečnatýma očima pohlédl na svíčku. Nemohl už dál. Noha pekelně bolela a byla mu strašná zima. K jídlu už taky nic nebylo. Pochopil, že odtud už nikdy nevyleze.

O několik metrů níž, v zatopené štole, právě jeskyňáři vylézali z jeskyňky. Měli toho dneska za sebou dost a rozhodli se vrátit zpátky na Velkou Ameriku. Netušili, že stáli jen pár kroků od tajemství Ameriky.

Poslední svíčka na stole pomalu dohořívala. Pozoroval ji vyděšenýma očima. Poprvé v životě dostal strach ze tmy. Pomyslel na Němce, kterého našel před mnoha lety v zavalené štole. Jak dlouho asi ten vydržel ve tmě, než si vpálil kulku do hlavy? Dopil zbytek rumu a mrštil lahví o stěnu. Jako zhyponotizován zůstal civět na hromadu střeplů. No ovšem! Prudce se obrátil a zalovil rukou pod postelí. Tady je! Vytáhl na světlo cosi, zabalené do starého hadru a začal to horečně rozbalovat. Hadr dopadl na podlahu a na dlani se zlověstným kovovým svitem zaleskl ruční granát. Poslední granát Hanse Hageny. Plamínek svíčky pohasl, znovu se rozsvítil a pak zhasl navždy. Tma dopadla jako kladivo. Zavřel oči a z posledních sil trhnul pojistkou. Na Velké Americe se zachvělo. Jeskyňáři se zastavili uprostřed kroku. Ze štoly vysoko nad jezerem k nim dolehlo táhlé dunění

padajících skal. "Zával"
"Jo a pořádněj." "A nemohlo to tam někoho zasypat?" "Určitě ne, Tam žádný člověk nebyl."

V modravých lesích ohnivě žhnuly strmé skály hlubokých lomů. Krvavý západ slunce

přecházel do fialového soumraku. Přicházela noc, aby se ujala své vlády. Po dlouhé době první, nerušená a klidná noc nad Amerikou.

HVĚZDY A ZÁKON

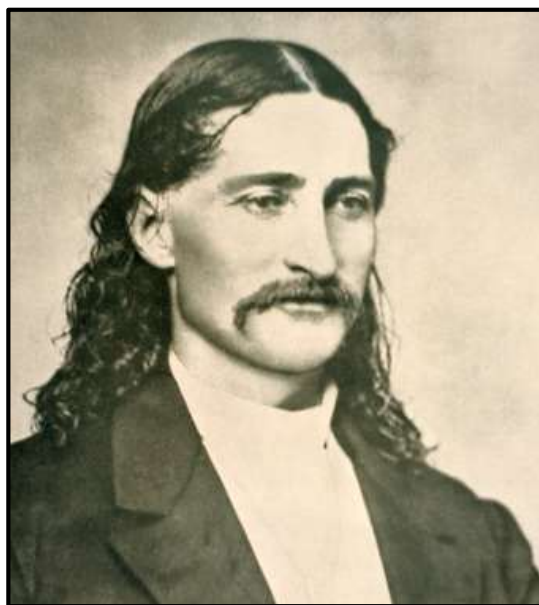
Ladislav Frank Nykl – 5. díl

MARSHAL DEADWOOD CITY

Tohle je známý exemplář autentického odznaku pro hodnost „MARSHAL DEADWOOD“ a vztahuje se k „dunící“ osadě Deadwoodu v Jižní Dakotě, městu s pestrou minulostí v dějinách Západu. Podle našeho výzkumu se nejednalo o změněné jméno, jednoduše se takhle jmenovala osoba, která vedla obchodní stanici a poštu. Víme, že nějaký policista zatkl Jacka Mc Calla za vraždu Divokého Billa 2. srpna 1876. Kdo to byl, se už asi nedozvíme!

Také víme, že James Butler Hickok měl pestré povolání a že jeho jméno je spojeno s městem Deadwoodem více než jiné. Hickok byl zástupcem U. S. MARSHALA ve Fort Riley Kansas v r. 1866. Po Občanské válce byl SHERIFFEM v Ellis County Kansas a městským MARSHALEM v Hays City v r. 1869. V r. 1871 byl Hickok MARSHALEM v Abilene. Všechna tahle města byla tehdy divokou kovbojskou horkou půdou. Během dalších pěti let se stal legendárním „knížetem pistoleers“, hazardním hráčem, prospektorem, majitelem zábavního podniku pro Buffalo Billa a údajně měl dítě s Calamite Jane. Byl zastřelen ze zadu a zabil ho Jack McCall v saloonu v Deadwoodu v Jižní Dakotě. Dvě esa a osmičky co držel ve své ruce, se staly známé jako „ruka mrtvého muže“. Vede se spor o tom, zdali byl Hickok někdy MARSHALEM města Deadwood, ale jestli byl, pak tento odznak byl určitě jeho.

James Butler Hickok.

PONY EXPRESS - KURÝR

Toto je replika skutečného odznaku posla Pony Expressu, který rozvážel poštu nebezpečným územím 1600 mil. Tato trať představovala celkem 10 dnů jízdy. Mnoho velice známých mužů nosilo tento odznak. Johny Fry, John Burnett, Richard Egan, Charlie Clift a nejznámější William “Buffalo“ Bill Cody. Jezdili ze St. Joseph v Missouri do Sacramento, California, přes dnešní

státy Kansas, Nebraska, Severovýchodní cíp Colorada, Wyoming, Utah, Nevada a California. 183 mužů je známých, jsou to ti, co jezdili pro Pony Express po celou dobu jeho činnosti více jak 18 měsíců. Jeden z jeho jezdců byl i Bronco Charlie.

Bronco Charlie – Rider: Začal jako mladý jezdec Pony Expressu v červenci 1861 a bylo mu 11 let, když s koněm vyrazil ze Sacramento, na trasu do Placerwille a od té doby se stal nejmladším jezdcem Pony Expressu. Jezdil poctivě pět měsíců, až do konce činnosti v listopadu téhož roku. V r. 1931 se vydal na cestu znovu z New York do San Franciska na sedm měsíců dobrodružné jízdy, připomenout 70 výročí Pony Expressu.

Bronco Charlie Miller - Vánoce r. 1937.

TRIBAL POLICE

Tento „kmenový“ odznak si můžete koupit bez čekání, není to žádný speciální výrobek. Žádný kmen ani žádná rezervace, snad nikdy nemohla tento odznak používat. Ale protože se objevuje mezi sběrateli, tak se budeme s ním zabývat.

2x foto - archív.

Tento styl odznaku ve stylu Old West je vyroben ve tvaru hvězdy. Hlava Indiána je vypouklá a obličej je obrácen ven z odznaku. Je to odznak pouze do sbírky k dalším, jinak nemá valnou hodnotu, ani původ. Na vysvětlení – kmenová indiánská policie, měla pravomoc pouze na území indiánské rezervace. U. S. Kongres předal zákon v rezervaci do rukou nově založené indiánské policii kmene Sioux Lakota v r. 1878.

ALCATRAZ GUARD PRISON - vězeňská stráž v pevnosti ALCATRAZ

Tohle slavné vězení bylo na ostrově Alcatraz, jednu a čtvrt míle od břehu u města San Francisco v Kalifornii. Jediná cesta odtud z ostrova byla lodí, takže strážci a jejich rodiny měli svá bydliště přímo na ostrově. Na ostrově Alcatraz byl také umístěn první americký maják na Tichomořském pobřeží, postaven v r. 1854 a byl zbořen při zemětřesení v r. 1906. Vězení na Alcatrazu bylo uzavřeno v r. 1936 a stalo se známou turistickou atrakcí.

Ústředí nezamýšlelo dávat na Alcatraz jen notorické zločince /byla jich tam jenom hrstka mezi 1545 muži, kteří si zde odpykávali trest/, ale jednalo se spíše o problémové vězně /uprchlíky a buřiče/ z jiných federálních států. Centrální „Rock“ Skála, byla maximálně hlídána. Izolace, omezení návštěv a utajení z bezpečnostních důvodů, zvyšovalo její reputaci jako místo hrůzy. Bylo to tu skutečně tvrdé, ale jinak čisté a jídlo považováno za přijatelné. Nejslavnějším vězněm v dějinách Alcatrazu byl pravděpodobně Al Capone. Kupodivu záznamy o obyvatelích jednotlivých cel se ztratily, možná proto, že jeho poslední vězni byli čtyři a půl roku v nemocnici. Asi se proto nedozvíme, kterou celu Al Capone obýval. Někteří z dalších zločinců, kteří zde pobývali, byli „Doc“ Barker, „Samopal“ Kelly, „Fešák“ Floyd a „Ptačí muž“ Robert Stroud.

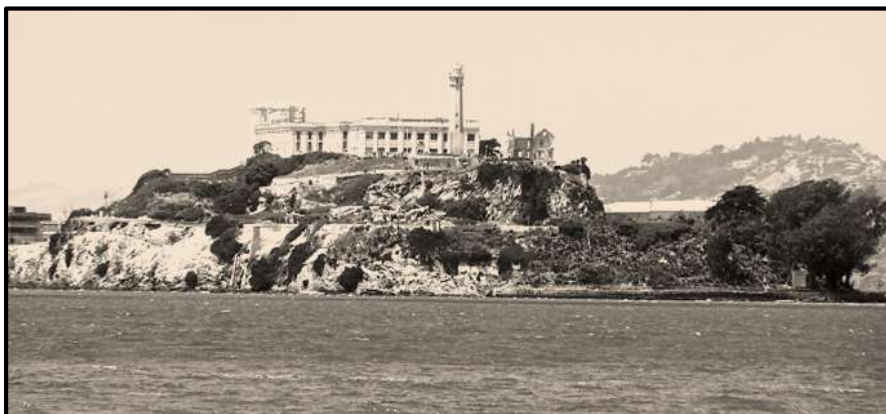

Foto - Alcatraz.

SHERIFF ESMERALDA CITY - NEVADA

Toto je typ odznaku, který nosil Claud Inman, kdysi vynikající SHERIFF Esmeralda County v Nevadě a pak byl konstáblem na západ od Old Town na Zlatých polích v Nevadě v r. 1890. Inman musel být pozoruhodně vynikající policista i člověk. Obecní radní a obchodníci ho odměnili za jeho vystupování ve funkci touto verzí

sheriffského odznaku s ručním rytím a také nechali vyrýt ornamenty na jeho Smith and Wesson. Inman dostával až 10000 dolarů měsíčně, za udržování míru na Zlatých polích.

19. května 1900 Jim Butler neočekávaně objevil na poušti zlato. Lidová tradice uvádí, že jeho osel byl vzteklý a tak sbíral kamení a házel je po něm, až upozoroval, že jeden kámen

byl na dotek neobvykle těžký, a tak si ho pečlivě prohlédl. Jeho objev uvedl do pohybu začátek těžby zlata a nový krok do 20. století dolování v Nevadě. Počáteční zkoušky ryzosti odhalily přes 640 uncí stříbra a 200 dolarů zlata za tunu.

Foto - archiv.

DEPUTY SHERIFF - CHEYENNE CITY

Tento odznak je vyroben podle originálního odznaku policisty Joe LeForse, který napřed sloužil jako zástupce SHERIFFA v Cheyenne na krátký úvazek. Později se stal policistou, který nosil odznak tohoto úřadu. Také časem

pochopitelně pronásledoval gang Butche Cassidyho. V populárním filmu, Butch Cassidy a Sundance Kid, se Butch a Sundance při pronásledování ptali jeden druhého: „Kdo jsou ti chlapi?“ Odpovídám za film, „tihle chlapi“ byli členové oddílu U. S. MARSHALA, kteří pronásledovali Butche a Sundance po celém Západě. Vůdce oddílu byl chlapík jménem LeFors, U. S. MARSHAL z Wyomingu. Butch a Sundance o něm ve filmu také mluvili. Během jeho funkce pro Wyoming, Joe LeFors pracoval s lidmi od Soudního dvora.

Villie Nickell byl mladík, který byl zastřelen během velkého sporu mezi chovateli dobytka

Joe LeFors.

a ovcí ve Wyomingu. Po celou tu dobu zde také žil slavný lovec Tom Horn, který bydlel ve srubu jižně od této scény. Kvůli reputaci, ho však zástupce U. S. MARSHALA Joe LeForst podezíral. Během opilého tlachání před LeForsem se začal Horn vychloubat, že je vinen. Když tyto řeči dosvědčil i zástupce SHERIFFA, byl Horn uznán vinným a pak oběšen za vraždu 14 letého Villie Nickela. Dodnes se vedou vážné debaty, že Horn byl popraven neprávem!

Tom Horn.

17. POTLACH TO, SEVERNÍ HVĚZDA

/V závěru je exkluzivní rozhovor se „šeryfem“ Dědkem/

„Když mají holky potlach, tak začíná jaro“ prohlásila kdysi Ilča Supice a letos měla určitě pravdu! Tak nádherně prosluněný den určitě čekal málokdo.

V pátek na Hvězdičky přijel první Boránek s Danem a naši Kantoři. Na ranči jsme dali kávu a pak už se začali sjíždět kamarádi ze všech koutů naší vlasti. Vítání byla srdečná a tradičně vzpomínková, protože správní lidičkové si vždy mají co říct a o společné zážitky taky nebyla nouze.

Něco málo po osmé hodině večerní za účasti asi 100 kamarádů zapálily holky oheň, Mech zahrál Vlajku a Dědek přivítal všechny přítomné /možná i nepřítomné/. Po tradičním potlachovém úvodním ceremoniálu jsme předali Dědkovi dar zabalený ve vánočním papíře, protože sny se mají plnit nejen o Vánocích. Dědek za asistence Marušky si rozbalil nový kožený klobouk, na který se složili

někteří přítomní kamarádi. To bylo radosti! Dědek byl tak dojat, že si ho nasadil obráceně! Tak snad mu vydrží alespoň tak dlouho, jako ten co ztratil v prosinci u jeskyně pod Blíževedly. Maruška pak rozdala vědomostní test a začala hrát muzika.

Sobotní ráno bylo opět velmi prosluněné. Dopoledne pak bylo na Kripl Kríku zahájeno rejžování zlata a závody v kanoji. Všichni se dost dobře bavili a bylo vcelku jedno kolik, co

kdo narejžoval, páč od Kripl Kríku pak všichni přišli bohatí jen na duchu! Po obědě pak byl zahájen hod podkov o ohnivou vodu a BRZDŮV MEMORIÁL v hodů prázdným pivním sudem. Během těchto soutěží organizovala naše kamarádka v modrém Renča Blaženka i soutěže pro

trampskou droboť. Po celou dobu soutěžení pro vylepšení celé sluncem zalité atmosféry hrál Mech s Pepou na kytary. Na závěr soutěžního

odpoledne byl pak zahájen tradiční biatlon. Ti co špatně namazali běžky, měli dost problémy, ale i tak požadovanou běžeckou trasu i se střelbou zdárně i s pády absolvovali všichni přihlášení závodníci.

Po soutěžích pak Hvězdičky rozdaly krásné placky a začala trampská slezina, kde dlouho do noci hrála kapela tradičně složená z přítomných muzikantů. **Hvězdičkám patří veliké DÍK!** Ahoj **Cipajs**.

EXKLUZIVNÍ ROZHOVOR S DĚDKEM

Dědku máš radost z nového klobouku?

Mám, velikou! Děkuji za rozhovor.

VANDR NA KLONDAJK

Z rodné Mimoně
jsem tentokrát vyjel
jen s holkami fakt!

Připadal jsem si jako pan Hrušínský ve známém filmu....

Počasi nic moc a na Huti dokonce i slabě lilo. Na Klondajk jsme vylezli v pohodě a hned zatopili, aby bylo teplo. /Historie Klondajku je krásně popsána v minulém ročníku ŠTĚKSONU/.

"To je dost, že si nás vyvez..." Holky připravily večerní občerstvení, za které by

se fakt nemusela stydět žádná královská hostina! Venku déšť sílil a my začali vzpomínat. Těsně po soumraku ještě dorazil z Jizerských mountains Drnda a z Loun Alenka. Jinak večer byl krásně poklidný při kytáře a občas i „přišel myslivec“.

Ráno déšť ustal a dokonce se občas i klubalo sluníčko. Po snídani jsme vyrazili ke Sv. Honzovi a pak podél potoka na Naději. Cesta blátivá, ale vcelku schůdná. Na Naději byl úžasný klid. Dali jsme svačinu a proti proudu jsme vyrazili na starý camp Toulavého mládí. K našemu velikému překvapení někdo začal již opuštěný camp používat. Na zbytcích tlachoviště stála dokonce i dřevěná stěna, která asi sloužila jako kryt proti chladu z potoka. S Drndou jsme zavzpomínali, jak jsme se tu v 82 roce seznámili, když mě přijel pomoc se dřevem na náš potlach. Tenkrát ho sem poslala Olly. Potom jsme vyrazili zpět k Jánovi a dál na Zlaťák osady Woodmen. Camp byl

Vodní nádrž Naděje.

Zbytky tlachoviště.

v pořádku, ale i tak mě připadal nějak opuštěný nebo málo využívaný. „Zdali pak jsem ještě Woodmeni jezdí či jestli vůbec ještě jezdí...!“ Rozdělali jsme oheň a opekli uzeninu a uvařili kávu a zdrbali kdekoho. Asi po hodině jsme vyrazili na Sirný pramen a pak už bez Drndy na Luž na zmrzlinový pohár. Na Klondajk jsme se vrátili až k večeru.

Večer byla zase zpívanda, ale hlavně proto, abychom nešli moc brzy spát, docela jsme byli utahaní.

Nedělní ráno bylo nádherně zalité sluníčkem, a tak jsme snídali venku a u ohniště bez ohně jsme nahřívali staré kosti. Během dopoledne jsme uklidili srub a odjeli domů. Cestou jsme ještě navštívili Rysovi, malej Jenda měl narozeniny, a tak jsme dostali každý velký kus vynikajícího dortu a tím jsme náš vandr do Lužek ukončili.

Ahoj

Cipajs.

Na Zlatáku.

S Koldym u Sv. Jána na můstku v první půlce 80. let a teď sám asi po 35 letech...

JAK JSME ZASTAVILI VLAK

V pátek 13. května 2011 v 17hodin sraz na nádraží, tak zněl rozkaz a tak se i stalo. Někteří jako Karde se dostavili o něco později, Karde ale měl misku s vodou připravenou dříve, než my si stihli koupit pivo. Proč misku s vodou? Ptáte se?

Páč v létě půjde za Bílého Tesáka. V Jablonném k nám přistoupil Mirek. Legrácky a panáky dobrého moku nás provázely až do Spálova, kde na nás už čekali další kamarádi. Ve stylové hospůdce jsme vydrželi popíjet a klábosit dost dlouho. Po celou dobu nám k tomu hrál jazzová muzika. Kluci zavzpomínali na trempíčky, které trávili v této hospůdce. Než jsme ulehli na Paraplíčku, tak Mirek usoudil, že si uděláme ohníček. Ráno jsme byli rádi, že našel pouze malou hromádku chroští, protože zapálit velkou „hromádku“ o dva metry dál, tak tam ještě teď hasíme. Ráno Blažence nebylo nejlépe, ale pozor nebylo to ohnivou vodou, ale virem chřipkovým. Vzala si lentilku a na chvíli ulehla. Ostatní si u ohýnku a kávě

pokecali a naplánovali cestu. V dopoledních hodinách se konečně vyrazilo.

V hospůdce, kde opět zněl jazz, se chlapi posilnili pivem a vyrazili jsme na Riegrovu stezku po vlastní ose. Příroda krásná, dokonce jsme vyšplhali tak vysoko, že jsme viděli i ledopády. Na konci stezky na krásné rozkvetlé louce pampeliškami, to by květinová koukala, jsme poobědvali a vydali se na nádraží do Semil. Opět bylo po cestě občerstvení a na

dotaz v kolik jede vlak, nám bylo oznámeno, že za 7 minut a to že se dá stihnout. Ihned jsme zaplatili a utíkali směr nádraží. Po kolejích, které tentokrát někam vedou, jsme viděli vlak, jak se řítí na nás a my statečně běželi po kolejích vstříc vlaku. Strojvedoucí byl charakter a vlak zastavil. Hned jsme nastoupili. Na naši otázku, zda jede vlak do Železného Brodu, nám odpověděla průvodčí, že do Liberce a tak jsme hned vystoupili. Na nádraží byl velký aplaus čekajících cestujících, protože ještě nikdy neviděli zastavit rychlík, nastoupit a vzápětí vystoupit! A my to nikdy nezažili! Dlouho jsme se smáli a pak ještě déle, když jsme zjistili, že vlak jel vlastně směrem, kterým jsme potřebovali jet. Průvodčí byla asi „kráva“ a my jsme s ní stejně asi jet nechtěli! Času bylo dost, proč nezajít do hospůdky přes silnici na pivečko. Bylo zavřeno, v noci jim spadl strop a tak Cipajs s Kardem zahráli na nádraží na kytary. Po hodině přijel vlak, který nás odvezl do Brodu a opět hospůdka, pivečko, nehaj, kytara a zpěv, jako za starých časů.

Johny si myslel, že je to naše poslední cesta, ale spletl se, protože on nemá dobrodružnou povahu. Opět jsme vyrazili vlakem, který jsme si zaplatili až do Návarova a podél řeky se vydali zpět do Spálova stezkou Palackého. Do naší hospůdky, kde opět hrál jazz, který už nás začínal pěkně štvát i .../.-./.-/!!, jsme dorazili kolem deváté hodiny. Dršťková polévka a další dobroty na nás čekaly a my dieta ne dieta všechno snědli. Několik pivek, vínka a panáků a šlo se kolem půlnoci do kempu Paraplíčko postavit stany a čekat na déšť. Stany byly postaveny různě. Kdo zná pohádku o Třech prasátkách tak ví, jak si stavěli svá obydlí, tak jako ta prasátka, tak i my jsme si postavili stany, zapálili ohýnek a vyprávěli historky z mládí. Déšť dorazil rychle a tak Blaženka s Maruškou dopily své moky ve stanu. Už svítalo, když Blažku probudilo něco zvláštního, že by povolil močák? Osahala své údy a pochopila, že její stan nebyl postaven na 100% a trochu tam nateklo a nasákly se spacáky. Maruška oddechovala spánkem spravedlivých a tak ji osahala a zjistila, že je také mokrá a tak opět spokojeně usnula, ale ne nadlouho. Mokrá Cipajs nad ránem chodil stan od stanu a hledal Mirka, který se v noci vytratil z prosakujícího stanu. Byl nalezen u sousedů v jediném suchém stanu, protože kozlíkovští byli důslední a nepostavili stan ledabyle. Mirek, který změnil klasický trampský šatník za moderní a technologicky vyspělé materiály jako GORATEX, si místo stanu vzal „cestovní bazén“, který pak raději zanechal pro další zájemce v kempu.

Posnídali jsme velice brzy, Slůně začala pálit cigára u Kardeho v ložnici, páč venku stále pršelo. Po snídani jsme zabalili a vyrazili směr nádraží a zase hospůdka a zase hudba a jaká asi, no přece jazz. Hydroelektrárna na Spálově během léta pořádá exkurze v neděli od 10 hodin a to jsme měli ještě spoustu času. Prohlídka byla super, bylo nám ukázáno i to co ostatní neviděli, zaměstnanec elektrárny poznal koho má na starost. Karde se pak velmi zajímal o

pokladničku, asi si jí chtěl vzít domů na památku. Po hodině a půl byla exkurze u konce. Na nádraží jsme dali ještě pivko na cestu, rozloučili se s některými kamarády a odjeli směr Mimoň. V Brodu nás opustil Johny a v Jablonném Mirek. Cesta uběhla rychle Cipajs hrál a zpíval, Karde pouze hrál, slova zapomněl. V Mimoni na nás čekala na nádraží Anička, která nás odvozila domů. Pac a pus **BLAŽKA**

Z TRAMPSKÝCH PLACEK

VELIKONOCE NA KOLOPEACHU

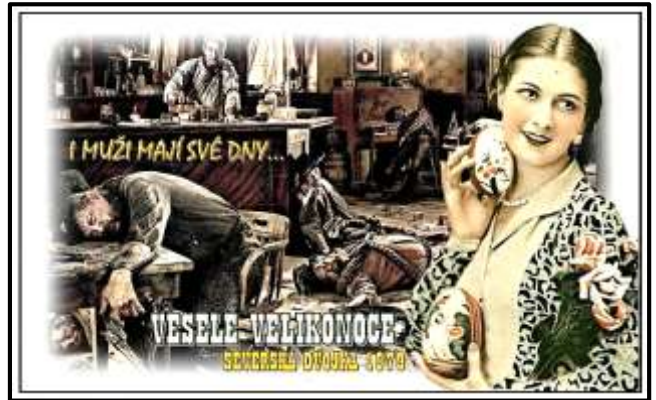

Na našem ranči jsme prožili krásný velikonoční víkend a oslavili kulaté narozeniny Ivy. Po celou dobu jsme muzicírovali, zpívali, barvili vajíčka, pletli pomlázky, chodili po okolí, hodovali, a trošku i pracovali.

Hody, hody, doprovody...

*Velkým hitem na oslavě Ivy byl
Ďáblův třešňový kompot.*

"Ivo, gratulujeme!"

Ahoj, tak jsme již po čtvrté dědeček a babička. Náš poslední přírůstek je Adinka. **12. 4. 2017; 3,10kg; 47cm.** Je to skvělé a jsme celí poprdění. **Plácíček - Ovečka**

Ve Mlýnech u Kytlic se zase vařilo po tramsku. Uvařená jídla byla tradičně víc, než dobrá a nálada účastněných též! Ahoj!

Opět jsme muzicírovali. Náš seriál "Když náš táta hrál" jsme tentokrát přesunuli na faru do Tuháně, kde jsme si prohlédli kostel a poslechli i dvoumanuálové varhany z r. 1904.

Na hradě Čap.

Z muzicírování na faře jsme vyrazili na vandr na **Čapa** a pak jsme se utábořili na Starém skalním ranči, kde kdysi stál pěkný srub, který snad byl vypálen. Pod převisem se stále nachází zbytky trampského osídlení, ohniště a totem jako němý svědek dávných časů.

HRAD ČAP V ROVERKÁCH

Vrchol kopce tvoří 6 metrů vysoký skalní kyj ze železitého pískovce, ční nad propastí. Tento pozoruhodný útvar bývá nazýván *Čapská palice*. Nezalesněná skála na vrcholu poskytuje dobrý výhled na Dokeskou pahorkatinu a České středohoří. Samotný Čap je řazen do Polomených hor. Jsou zde zachovány nepatrné zbytky skalního hrádku, založeného kolem roku 1400 Berky z Dubé.

Zakladatelem byl zřejmě Jindřich Berka zvaný Jednooký, postavil ho pro jednoho ze svých tří synů. Čap byl v té době panstvím. V roce 1402 celý svůj majetek mezi ně podělil, Václav Berka dostal Čap, sídlo panství přenesl do nedalekého Zakšína. Už za rok jej Václav prodal i s okolními pozemky. V té době asi opuštěný hrad zanikl a i s okolím se stal později částí panství Berštejn. Z dřevěného hrádku se zachovala cisterna a sklepení vyhloubené do skal. Původní vzhled není znám. Kolem byl mohutný tesaný příkop. Na vrcholové plošině je viditelný vchod do zasypaných sklepů, cisterna dešťové vody ze střechy či vytesaná kruhová studna je na severní straně skály.

Na faře jsme se dozvěděli historii Getsemanské zahrady v Tuháni.

Renča nám čte historii hradu Čap.

POHÁDKY Z USÁRNY A TELETE

O ČAROVNÉ LESNÍ TŮNI

Žili, byli, trampovali, kdysi tři bratři. Nejstarší měl drsný pohled, téměř pořád zamračené čelo a asketické názory i figuru.

Nejmladší byl věčně rozesmátý a pomlaskávající labužník, který téměř nikdy nic neřešil. Prostřední z bratrů měl v nátuře od každého trochu, a aby se to vyrovnalo, tak měl duši dvojnásobně romantickou, než jeho bratři. Již po sedm let, tato téměř nerozlučná trojice, společně jezdila na

potluchy, vandry i sleziny. Jednou, takhle v červnu, se na svých toukách zatoulali do nezvykle tichého a tmavého lesa. Srnu neviděli, ptáčka zpívat neslyšeli a dokonce ani mařinka vonná na paloučku uprostřed lesa nevoněla. „Je to tady nějaké podivné“, pravil nejstarší z bratrů. Prostřední přikývl. Nejmladší z bratrů se začal rozhlížet: „Kluci, potřebujeme vodu. Musíme se porozhlédnout po nějakém potůčku nebo prameni.“ O chvíli později již všichni tři stáli u podivného a polorozpadlého dřevěného koryta, ve kterém se líně převalovalo pár kapek vody. „Kluci, to tu musel kdysi někdo postavit, kmen se přece sám nerozřízne a nevydlabe!“, zvolal prostřední. „Co kdybychom se rozdělili, zjistili, jak se věci mají, a pak se tady zase sešli?“ dodal. Nejstarší z bratrů, kterému se říkalo Ortorico, se jako klasicky, ujal vůdčí role: „Bezva nápad. Já půjdu nahoru do té stráně a zjistím, co je s pramenem“. Pak se obrátil na prostředního bratra:

„Barry, slez kousek dolů do rokle a podívej se, kam ta voda směřovala, nu a ty, Benjamíne, zůstaň zde, uklid' to tady, připrav spaní, ohniště a večeři.“ Bratři shodili ze zad bágly, starší vzali sekyry a vydali se zjistit, co tu bývalo. Nejmladší mezitím vybalil mačetu a skládací lopatku a jal se pracovat zde.

Když Ortorico vyšplhal asi padesát metrů do stráně podél rozpadlých dřevěných koryt, uslyšel bublající pramen vody. Vytékal pod třemi kameny, ale protože koryta byla zanešená, polorozpadlá a mimo své původní usazení, voda se zhruba po jednom metru z větší části jakoby vracela z boku zpět pod kameny. Ortorico víc vědět nemusel. Sekyra mu svištěla v ruce, když přitěsával z povalujících se a dávno pořezaných polen podložení pod koryta i nové nastavení až přímo k prameni. Cestou zpět koryta srovnával a čistil od větví a zetlelého listí. Zbytek práce již udělala voda sama. Barry sešplhal asi třicet metrů do rokle. Byla tu nádherná plošina. Z jedné strany byla roubená skalní stěnou s vytesanou strouhou, z druhé rostly mohutné duby a vepředu byly ještě teď patrné vytesané schody, které dole končily na

neudržované lesní cestě. Na okraji cesty spatřil i prastarý povalený kamenný kříž. Pak pod nohama ucítil kamenné základy nějaké dávné stavby. S několika kusy bývalého vodního koryta se tu povalovaly i kusy ohořelých trámů. Ano, kdysi tu stála nějaká chalupa, možná že i srub nebo hájovna, napadlo ho. Okamžitě pocítil touhu něco z těch dávných dob oživit. Vyčistil, srovnal a podložil dřevěná koryta, vyčistil strouhu, a jal se vysekávat šlahouny ostružiní. Na krajinu již padal dlouhý stín, když vylézal zpět nahoru k bratrům a cestou ještě dokončoval své dílo. Tam již na něj čekali oba jeho bratři. Když chtěli dokončit spojení všech dřevěných koryt, zjistili, že tu je ještě dávná, kdysi lidskou rukou prohloubená, tůň. Nedalo jim to a společnými silami vyčistili tůni až na písek a ještě kolem pečlivě srovnali kameny tak, že

vytvořili malou hráz. V té tůni se ještě toho večera všichni tři vykoukali. To ještě netušili, co dalšího jim tůňka přinese... Protože Benjamín mezi tím také nezahálel, měli všichni připravené spaní a mohli tak zasednout k hřejivému ohni a k výtečné večeři. Toho večera ani moc nehráli a nezpívali. Hlavou jim běželo tisíce otázek. Nakonec se uložili ke spánku pod hvězdnou oblohou v blízkosti znovu objevené modravé tůně. Tekoucí voda jim bublala do spánku a měsíc v úplňku ozářil celý kraj. Byla již hluboká noc, když se u tůně zjevila poloprůsvitná postava překrásné dlouhovlasé dívky. Snivým pohledem svých velkých šedých očí se rozhlédla po okolí a se zalíbením pohlédla do tůně. „Čas se přece jen naplnil“, zašeptala. Pak s laskavým úsměvem ve tváři se jemně dotkla očních víček spících trampů. Ti se jako na povel probudili, posadili a tupě zírali na překrásný přízrak. „Mládenci, děkuji vám za dílo, které jste tu z propadliště času vykřesali. Je vidět, že voda je pro vás darem, stejně tak, jako byla kdysi pro mne. Dnes je to již 333 let, kdy se vždy, jednou za rok, o červnovém úplňku mohu zjevit v místech, kde jsem kdysi se svým otcem žila. Vždy jedenkrát do

roka mám šanci zlomit kletbu. Voda mi totiž vždy byla mnohem milejší než podivná náklonnost necitelného Temného pána, kterého jsem odmítla vzít si za manžela. Toho osudného úplňkového večera znovu přijel na námluvy. Tentokráte i se svými pohůnky. Opět jsem mu odpověděla: „NE, NE a NE. To raději sama budu u lesní tůně sedávat, zpěv ptáků poslouchat a se srnami hovořit, než bych Tebe za manžela pojala!“ Temný pán se rozlítal tak, že blesky lítali a stavení zapálili. Otce mého pohůnci do rokle shodili a já jsem se stala bludným mlžným oparem, který tento kraj po většinu roku přikrýval. Ptáci od té doby v tomto koutu světa nezpívají a srny se z tůně nenapily. Vysvobodit se mohu až tehdy, budou-li tu tři

mládenci, kteří raději ptáky poslouchají a do očí srn se dívají, než s ženou hašteřivou doma dlí. Zároveň však voda znovu ze stráně musí téci a tůni naplniti. Já se poté o červnové úplňkové noci musím třikrát do ní ponořiti a předtím po jednom přání, avšak tři náraz, do tří let vyplniti. Ovšem, že sem vždy, čas od času, někdo zavítal. Nová dřevěná koryta zhotovil, ale nikdo nemyslel na lesní tůni, aby se ptáci i srna se měli kde napít a já kde vykoupat. Ti, co se i pokoušeli nové stavení postavit, se se zlou potázali a dílo jejich bleskem bylo zničeno. Až dnes se čas naplnil. Jste tři, a tudíž, když každému z vás jedno přání vyplním, splním vlastně tři. Jen o jedno vás prosím, pečlivě zvažte, co si budete přát. Protože ono se vám to do tří let a na 33 let splní! A pak, již nebude cesty zpět! S velkým rozmyslem vyslovte svá přání, prosím!“ po těchto slovech přízrak dívky usedl na okraj tůně.

První promluvil Benjamín: „Je tu moc krásně. Už vím, co bych si přál. Chci tu vařit a jíst ty nejskvělejší večere a to aspoň po dobu 33 let.“ Dívka odpověděla: „Staniž se“, a poprvé se ponořila do tůně. Slova se ujal nejstarší Ortorico: „Ano, je tu moc hezky. Nahoře u tří kamenů, kde voda pramení, by bylo skvělé cvičiště.“

Vím, že ve spoustě soutěžních trampských i běžně sportovních disciplín jsem fakt dobrý, ale přál bych si, abych vždy z přítomných, byl nejlepší a druhé mohl mnohému naučit. Klidně i těch 33 let!“ „Dobře“, řekla dívka. „Staniž se!“ a podruhé se ponořila do tůně. Jako poslední promluvil Berry: „Své bratry mám rád a je mi s nimi dobře. Ale svůj život bych chtěl občas sdílet i se svými dalšími kamarády a kamarádkami, mezi které bych chtěl počítat i tebe. Jsi tak krásná a moudrá, že bych si moc přál, tě na svých vandrech potkávat, u ohně s tebou posedět, povídat si i zazpívat, za ruku tě chytit i kolem ramenou obejmout. A budeme-li si časem tak milými, že by mezi námi láska mohla kvést, přál bych si, aby se naše životy spojily v jeden. A na to vše bude i těch 33 let vlastně málo.“ Přelud dívky se něžně usmál: „Staniž se!“ a po třetí se ponořila do tůně.

Ráno se chlapci probudili zpěvem ptáků. Les už nebyl pochmurný, ale byl prosvětlený sluncem. To, co se událo v noci, považovali raději jen za sen. Život šel svým tempem dál a přinášel to, co přinést měl. Ortorico vyhrával spousty cen nejprve na různých trampských soutěžích, potom i na stadionech, jen na vandry a

potlachy mu zbývalo čím dál tím méně času. Benjamín se stal vyhlášeným a vyhledávaným kuchařem, avšak na ohništi pod hvězdami a pro kamarády vařil čím dál méně a méně. Jen Barry měl stále ve svém životě, vždy čas od času, spoustu dobrých kamarádů, stále ladil kytaru pod hvězdnou oblohou a dokonce se již několikrát hodně hluboce díval do překrásných šedých očí. Než se naplnily tři roky onoho osudného úplňku, stála na plošině u skalní stěny, kdysi nad lesní, dnes nad asfaltovou cestou pěkná hospůdka. V její kuchyni „čaroval“ vyhlášený kuchař. V pokojíku nad výčepem, kde bydlel, měl ve staré dřevěné truhle srolovanou celtu, starý dekový spacák i svou první trampskou pánev s maskáčovým obalem. Na ploše vedle tří kamenů, kde vyvěral pramen, se stavělo velké sportoviště i s kabinami, sprchami a kdoví čím ještě. Hlavním aktérem i trenérem byl jakýsi šlachovitý muž s věčně zamračeným čelem a drsným pohledem. Ve své skřínce ve sportovních šatnách měl stále složenou starou a částečně opelichanou Teletinu. Tuláci, jež ještě občas kolem prošli, na něj volali „Ortorico, ahóój! Tak kdy přijedeš?“ „Hned, jak budu mít čas“, vždy odvětil. To se pak ještě

všichni večer sešli v hospůdce u dobré večeře. Jenže jak šel čas, trampové a tuláci již nebyli v těchto končinách vítáni a ani jim se to tu již také nezamlouvalo. Sednout k ohni nemohli, kytary tu již po večer nezněly a voda do hospůdky již netekla dřevěnými korýtky, ale bytelnými zakopanými trubkami. Jen z jakési nostalgie byla část vody uzounkou trubkou vedena do malého vybetonovaného jezírka, a z něho pak přepadem z boku do stráně. U jezírka bylo usazeno několik laviček a cedule s nápisem: „Toto jezírko vzniklo na místě původní čarovné tůně, která dokázala plnit přání.“ Ani prostřední z bratrů, Barry, sem za bratry již moc nejezdil. Jednak na něj neměli čas a jednak měl pocit, že se stydí za to, že přijíždí v sešlapaných kanadách, se stetsonem na hlavě a usárnou na zádech. A navíc na něj čekaly šedé oči a zářivý úsměv...

Uplynulo 33 let. K lavičkám, u bývalé čarovné tůně, míří ze tří stran tři podivné postavy. Ze spodu, od hotelového komplexu, z vrchu od multifunkčního sportoviště a pěšinou z lesa. Ortorico, Barry a Benjamín se zdrženlivě zdraví a usedají na lavičky. Naposled se viděli před deseti lety na pohřbu svého otce.

Ortorico se tehdy chlubil množstvím ocenění, diplomů a cen, které vlastnil. Benjamín zase jen vyprávěl o celebritách, které trávili čas v jeho hotelu, jen Barry tenkrát nevěděl, co říct. Vše, co měl, mu připadalo běžné a samozřejmé. Žil běžný život s prima ženskou s nádhernýma šedýma očima, vychovával a staral se o syna a dceru, chodil do práce, po troškách vylepšoval bydlení a každý druhý či třetí víkend trávil s kamarády na vandrech. Stále měl tu svou starou kytaru v odřeném futrálu a v duši tu věčnou chlapeckou touhu, „jenom se mrknout za nejbližší strouhu...“ Nepříjemné ticho prolomil houkající sýček. Měsíc na nebi zazářil v plné síle. „Kluci“, přerušil mlčení Ortorico. „Asi jsem se tenkrát mýlil, když jsem si přál, co jsem si přál. Pak pokračoval. „V podstatě jsem si přál velkou autoritu a absolutní úspěch a s ním všechno, co úspěch a sláva přináší. Jenže jsem nějak zapomněl na to, že pokud se člověk nějak nemá s kým podělit jak o úspěch, tak i třeba i o pot a slzy, stejně jej to pak netěší a i uprostřed největšího mumraje si nakonec připadá opuštěný. Je to proto, že lidé, kterými se ve své pýše obklopíš, nemají rádi tebe, ale právě jen tvou autoritu, úspěch

a slávu.“ Benjamín souhlasně přikývl. „Je to tak. Jsem na tom úplně stejně. Chtěl jsem jenom pohodičku, dobré jídlo a pití, nic neřešit a užívat si života. A nakonec jsem se stal svým vlastním otrokem. Asi jsem své přání také nevyslovil tak dobře a s takovým rozmyslem, jak jsem si myslel, že činím.“ Barry se s překvapením podíval na své dva bratry. „Vidíte, kluci, a já jsem si myslel, že jste absolutně šťastní. Někdy jsem vám i trochu záviděl, ale když vás dneska poslouchám, tak si vlastně říkám, že přes všechny své neúspěchy, vzestupy i pády, starosti i občasná trápení, jsem vlastně svůj život žil pro ty a s těmi, které mám rád. Jen vy dva

jste mi vlastně v tom mém životě chyběli, neboť vaše volba byla jiná. Ale, kluci, 33 let uplynulo. Čas se naplnil, ale toho našeho nám ještě trochu zbývá. Já vím, že jsme už skoro starci a rozhodně nezvládneme to, co za mlada, nicméně- mnohé ještě můžeme! Takže, kluci, příští pátek vás, s mojí Šedivkou, čekám na našem nádraží. No nekoukejte tak vyjeveně. Bágl a oblečení si snad do týdne do kupy dáte, ne? Zajedeme ke klukům na výročák. Víte vůbec, že už mají čtyřicátý?“ Poté, co bratři odešli, se k jezírku přišla napít srna a ráno ve větvích mohutného dubu začali zpívat ptáci...

O týden později vystupují z barevně pomalovaného vlaku, na zastávce, kde kdysi bývalo nádraží, čtyři postavy. Pomalým a rozvážným krokem kráčí k blízkému lesíku. Ano, ještě trochu času zbývá... A stále si může člověk něco přát.

HLAVNĚ POZOR NA TO, CO SI PŘEJEŠ, PROTOŽE SE TI TO OPRAVDU MŮŽE VYPLNIT I BEZ OHLEDU NA ČAROVNOU TŮŇKU A ÚPLNĚK...

T. S. Mára - Sever

STEZKY, CAMPY A OSADY JINÝM ÚHLEM POHLEDU

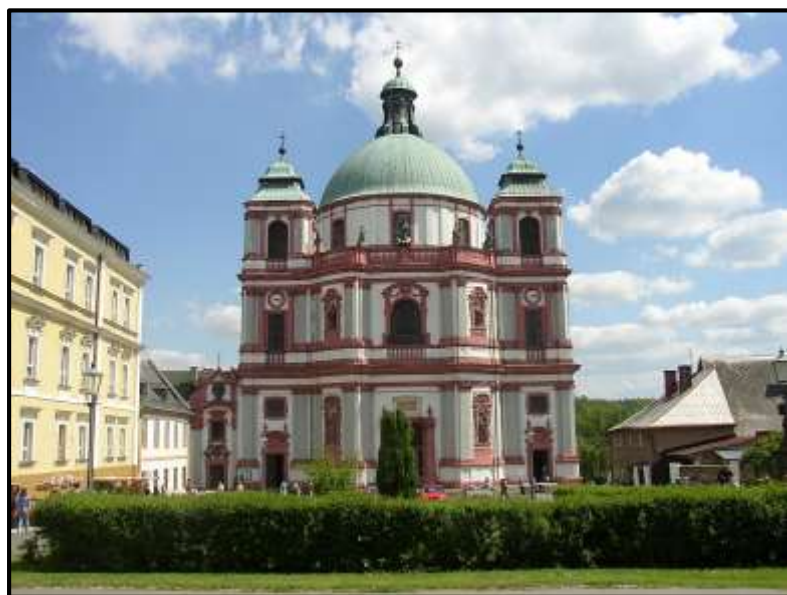
V minulém díle jsme se dotkli linií Lužických hor. V dnešním povídání bych se v nich chtěla ještě na chvíli zastavit. Ale trochu jinak a jinde...

Hrad Lemberk a Chrám svatého Vavřince a paní Zdislavy v Jablonném v Podještědí sice nejsou přímo typickou trampskou lokalitou, ale – kupodivu – měli s trampským národem zvláštní spojitost – „podivný zájem mocných“. A protože je „Lembersko“ jedna z mých „srdečných záležitostí“, a protože je to také moc krásná oblast pro výšlap, a protože se to pořád ještě „tutlá“ (a zřejmě „tutlat“ bude), tak zde předkládám něco z toho, co je „stále skryto“....

Lemberk na dobové fotografii.

Jablonné v Podještědí bylo založeno panem Havlem z Lemberka na významné obchodní stezce do Žitavy. Popud k založení jeho dominanty dominikánského kostela dala jeho žena, paní Zdislava, roku 1252. Není to jen majestátnost a úžasná architektura, co z něj vyzařuje. Navíc je potřeba si uvědomit, že „co je nahoře, je i dole“.

Svatý Vavřinec.

A to doslova! Podzemí chrámu je stejně velké, jako to, co je nad zemí. A nejen to. Historie podzemí sahá až do dob keltského osídlení a mají být pod ním minimálně třípatrové katakomby. (O nich mi vyprávěla už moje babička.)

Za dnešní barokní podobu kostela může hrabě František Antonín Berka z Dubé (1647–1706. Byl nejen posledním

svého rodu, ale také tajný rada a komoří. Další jeho funkce byla místodržící v Čechách a císařský vyslanec). Přestavbu neprodělal jen kostel, ale již předtím i přilehlý klášter. Zvláštností je již to, že podzemí současného kostela je ve stejné úrovni jako nadzemí přilehlého kláštera. Navíc opravdu z velké části vypadá jako přestavěný původní kostel. To znamená, že pod

Krypta pod chrámem.

ním prostě musí být další podzemní patro a současný kostel je vlastně „kostelem nad kostelem“. V různých „pověstech“ se však celá staletí dochovaly zprávy ještě o dalším podzemním patře. Z něj mají vést dvě tajné podzemní chodby. Jedna na Lemberk a druhá zřejmě na radnici. Nu, a protože do podzemí musí vést větrací šachty, dovolím si podotknout, že v prostorách kostela je dvanáct větracích otvorů. Čtyři vedou do spodního kostela a jeden do přístupných katakomb. Sedm větracích šachet je stále záhadou. Prostě vše nasvědčuje tomu, že v podzemí jsou tři podzemní patra a katakomby. Však se již od 13.tého století setkáváme s fenoménem podivného podzemí v této oblasti i s pověstmi (?) o uložených pokladech. Velice zajímavá jsou však také fakta z dob mnohem mladších...

V období druhé světové války je zámek Lemberk okupován speciálním oddílem gestapa. Píše se rok 1944. Vývoj na východní i západní frontě si

vyžaduje i speciální operaci v Jablonném. Dvacet (!) nákladních automobilů přiváží ke chrámu sv. Vavřince zapečetěné bedny, které jsou odnášeny někam do podzemí. Šušká se o tom, že v části jsou opravdu důležité dokumenty a archiv gestapa a v části tzv. dominikánský zlatý poklad. Ke chrámu jsou přiváženi němečtí (!) obyvatelé. Jsou jim zavázány oči a jsou odvedeni

hluboko do podzemí. Tam je čekají „zazdívací práce“ v tzv. Zimní kapli. Zimní kaple ani její zazděný vchod nebyl dodnes objeven. Až v listopadu roku 1981 je na základě závěrů zkoumání psychotronika Ing. Františka Slonka odkryt zamaskovaný vstup za bočním oltářem do prostoru 3x6 metrů a výšky 7 metrů, ale k tomu se ještě dostanu.

Těsně po skončení 2. sv. války má o Lemberk a Jablonné velký a velmi utajený zájem Rudá armáda. Pak se o cosi pokouší i Česká armáda. V roce 1969 (vezměte, prosím v potaz politickou situaci v zemi!) si jakási neznámá americká filmová produkční společnost „pronajímá za tvrdé valuty“ zámek a zejména chrám pro natáčení jakéhosi filmu. Na „natáčení“ se podílelo nejméně 200 lidí (!) a bezpočet aut a kamionů.

Další rozruch kolem Lemberka a chrámu sv. Vavřince přináší roky 1981 a 1984. Tentokrát pod taktovkou Státní bezpečnosti. Mezi lidmi je rozšířena fáma o nevybuchlé munici, ke „spolupráci“ je Okresním národním výborem v České Lípě „přizván“ psychotronic Ing. František Slonek a předkolo AKCE KOSTELY může začít. V roce 1981 měl pan Slonek za úkol psychotronickými metodami zmapovat podzemí zámku a chrámu a také určit důvod prasklin, které se začaly objevovat na zámku. Jeho závěry byly natolik přesné, že vše v roce 1983 převzala StB, přivezla zemní radary, které potvrdily mimosmyslový výzkum pana Slonka. Byly detekovány některé dutiny a vstupy do podzemí zhruba v hloubce 8 metrů. Pan Slonek však zaznamenal snad i úplně nejspodnější podzemí, jehož stáří vycházelo na více, než 2 000 let, v některých místech byl odhad stáří ještě vyšší (to znamená do dob Keltů). To však StB neodradilo. Naopak. Odborníci z Uranových dolů a Geoindustrie museli provést 14 výkopových sond do 3metrů, hlavní výkopovou sondu do hloubky 9 metrů a 22 sond do hloubky 10 metrů. Tato akce trvala od 16. listopadu do 16. prosince roku 1983. Následné další zkoumání radarem v těchto nových hloubkách odhalilo další spodní dutiny a dokonce schodiště zazděné v nosném pilíři. Průšvih byl v tom, že

sondy zalila spodní voda a dál už se nemohlo. Pokračování akce bylo v květnu 1984. Tentokrát v hrobce Berky z Dubé. Dostali se hodně hluboko, pak ale opět vše zalila voda. Tak se výzkum přesunul do chodby za kryptou rodu Pachtů. Byly objeveny betonové zákryty s odhadovaným stářím cca 40 let (práce gestapa?) nu a v hloubce 3 metrů za kryptou byl objeven i jeden zvláštní, úplně prázdný a vymetený prostor, ve kterém se povaloval obal od sušenek Star. Byly dobré, máslové, pamatujete? Kdopak StB předběhl? Že by „filmaři“? Nu, v každém případě, jediné, co víme bezpečně, bylo to, že touto akcí byla narušena statika kostela!

Když tohle všechno skončilo, ozvala se Stazi, východoněmecká tajná služba. Dodala výpověď svědka, který před svou smrtí uvedl, že pod Lemberkem jsou ukryty stříbrné předměty z doby Valdšejna. Dále, že v roce 1944 Zemská vláda Saska a kancelář NSDAP žádaly kněžnu von Auesperg o další prostory pro skladovací účely. V té době tam své úložné prostory měl už říšský místodržící pro kraj Sudety.

Co dodat? Snad jen to, že v 80.tých letech jsem i přesto, že byl nepřístupný a v neskutečně dlouhé pofiderní rekonstrukci, byla párkrát na Lemberku a i přes zákaz jsem si ho i 2x prolezla. A to doslova. Měla jsem tam totiž tzv. „osobní zájem“. Nejsem stavební odborník, ale to, co jsem tam viděla, mi můj rozum nějak nebral. Ono stačí, když si uvědomíte, že v podstatě restaurátorské a renovační práce na historickém objektu byly zadány firmě Vodní stavby (tuším, že Vodní stavby Teplice).

Než tohle své povídání ukončím, chci ještě říct, že před cca rokem a půl jsem byla na prohlídce chrámu. Bylo to velmi pěkné až do chvíle, kdy jsem se velmi milého a evidentně profesně velmi zdatného průvodce zeptala na závěry pátrání StB apod. Velmi pobledlý mi nejprve chtěl namluvit, že žádné takové informace nemá, když zjistil, že o tom něco vím, vzpomněl si, že sice něco takového

Lemberk.

tam bylo, ale vše je pod vodou a žádné informace nemá...Hlavně ho zajímalo, jestli náhodou nejsem, nebo spíše, při pohledu na mně, jestli jsem nebyla kdysi členkou nějakých jeskyňářů...Po mé zamítavé odpovědi se trochu uklidnil. Mne to ale přivedlo do vzpomínek na babičku, která mi, kromě jiného, vyprávěla i o tradujících se

vstupech do podzemí pod Lemberkem z jeskyní. Ty jsou dnes, v rámci ochrany netopýrů, zamřížované. Stejně bych ale žádný „sóloprůzkum“ nedoporučovala. Nejen z důvodu porušení zákona, ale i proto, že mi v hlavě pořád ještě zní vyprávění babičky, která sama zažila, jak se jí v jeskyních pod Lemberkem navždy ztratila spolužačka. Nikdo už jí nikdy nenašel...

Pokud někdy budete vandrovat v okolí, zastavte své kroky. Je to místo s úžasným „GÉNIEM LOCI“. Chrám v Jablonném, Zdislavina studánka, Lemberk ...na vás dýchnou staletími i tajemnem.

T. S. Máma - Sever

BABSKÝ ŠKOLNÍ VANDR NA LEMBERK - 2014

Naše trampské šolačky.

TABULKA OBTÍŽNOSTI PRO VŠECHNY, NEŽ SE VYPRAVÍ NA VODU

Stupeň obtížnosti	Charakter toku	Nároky na vodáka a jeho vybavení	Příklad úseku
ZW	Klidný, mírně proudící tok bez překážek a peřejí.	Základní znalost ovládnání lodě, loď zajištěná proti potopení, děti a neplavci vesty.	Berounka při průtoku 10 m ³ /s v Plzni.
WW I	Lehký tok s občasnými peřejemi.	Znalost ovládnání lodě, loď zajištěná proti potopení, vhodné vesty a helmy, znalost sebezáchrany.	Lužnice z Tábora do Dobronice při průtoku 10 m ³ /s v Bechyni.
WW II	Řeka s peřejemi a vlnami, dobře čitelné a viditelné; úzké toky s rychlejším proudem a občasnými návaly proudu na břeh a s možností překážek dobře viditelných.	Dobrá znalost ovládnání lodí, umění rychle zastavit, trénovanost a zkušenosti vhodné; loď zajištěná proti potopení, vhodné uzavřené nebo samo vylévací loď, vesta a helma, znalost sebezáchrany, doporučená znalost záchrany jiných.	Sázava z Krhanic při průtoku 15 m ³ /s v Nespekách.
WW III	Těžký tok s nepravidelnými vlnami a občasným válcem, někdy zablokované, nečekané překážky; u úzkých toků nepřehledná místa s peřejemi v meandrech s náhlými překážkami.	Velmi dobrá znalost ovládnání lodě a taktiky jízdy na rychlé a divoké vodě, uzavřené loď nebo rafty, znalost sebezáchrany a záchrany jiných, vesta, helma, neopren, záchranné vybavení, je možná jízda bez prohlížení celého úseku.	Labe od přehrady po Kukačku při průtoku 20 m ³ /s.
WW IV	Velmi těžký tok s velkými peřejemi, válce, silná rozhraní, návaly vody, zablokované s úzkými průjezdy a stupni.	dtto. WW III, velmi dobré znalosti záchrany, psychická odolnost a trénovanost, rychlá rozhodnutí, úsek předem prohlédnout.	Kamenice z Plavů do Navarova při průtoku 10 m ³ /s.
WW V	Extrémně těžký tok, velmi zablokované a nepřehledné, neustálé peřeje s málo místy na zastavení, vysoké kaskády a stupně, rychlý proud.	Velmi rychlá rozhodnutí pod psychickým tlakem, velká zkušenost, velmi dobře seštráné skupinky s praxí v záchrane a velmi dobrým vybavením.	Jizera z Mýta při průtoku nad 40 m ³ /s v Jablonci.
WW VI	Hranice sjízdnosti, kdy tok může být sjízdný v kombinaci s vhodným stavem vody a dalšími podmínkami.	dtto. WW V	Vydra za velké vody.

Vodácká sezóna je už v plném proudu i přes nepřízeň počasí. Ahoj!

No.12 MUZICÍROVÁNÍ TENTOKRÁT NA FAŘE

RYCHLÉ ŠÍPY PROTI PODKOVÁKŮM

PROHRÁVÁME UŽ ASI
O PĚT BOJOVNÍKŮ I SMLOUVA
NESMLOUVA, MUSÍME NA
RYCHLÉŠÍPY JINAK!

DĚKUJI VÁM ZA ZVOLENÍ I CHCI NÁS
KLUB VÉST CO NEJPEVNĚJŠÍ A ZDE MU
VĚNUJI KLUBOVNÍ VLAJKU

ZADRŽ PROUD SVÉ
VÝMLUVNOSTI A VYMYSLI SI
PRO VAŠÍ VLAJKU JINÝ ZNAK
NEŽ MÁME MY RYCHLÉŠÍPY!

JÁ MÁM
STRACH!

KVETEN

Po	1.	8.	15.	22.	29.
Út	2.	9.	16.	23.	30.
St	3.	10.	17.	24.	31.
Čt	4.	11.	18.	25.	
Pá	5.	12.	19.	26.	
So	6.	13.	20.	27.	
Ne	7.	14.	21.	28.	

© SEVERSKÁ DVOJKA 1979